

2 Korin

Agau e nugau zebigeg

Pol go Masedonia agaig bitei daimai, koli Korin duaillel sikut wai mareun. Taitas nug alai Pol guzenai aureun, “Nagenag getal Korin duaillel sikut wai maremen. Duaillel ipal agen nait ze doimai, goagal oiagab koli kekulemen, bo, duaillel ipal go nait ze duabun uteimai, goagen guzenai ze memen, ‘Pol go Yesus nugau ze duaillel abai maraneu du petak tam.’ ” Pol nug ze go doimai, koli Korin duaillel guzenai sikut wai mareun. “Ag duaillel ipal izal ze doimai, agal igul eg ebuan kekulaimai, agal oiagab petak emen, go naliu. Ag Uwait nugau Ze gusig patai damamen. Agen han Uwait nugau duaillel ipal Zerusalem ban uzan ecesab tamacag daremen isanaramamen. Iz Yesus nugau ze abai maranemin du petak pet. Duaillel ipal ag izal ze duab tam, iz ag abai ze a.”

Agau e sesamorabun ze

1:1-11 Pol nug Korin duaillel oiagab siksikabun ze awareun.

1:12–7:16 Pol nug Korin duaillel go Yesus nugau igul sesamorabun aimai awareun.

8:1–9:15 Pol nug duaillel go ebuan goagal ece gotulaimai, Zuda duaillel ecesab tamacag Zerusalem daremen marabun awareun.

10:1–13:10 Duaillel go Pol nugau ze doimai, goagal oiagab Yesus en petak abun go guzenai awareun, “Iz Yesus nugal gonugau ze duaillel abai marabun tapai mileun.”

13:11-14 Pol gonugau ze oligweun.

¹ O zaiar, sikut e go iz Pol izan sikut wai marem, Uwait nugau dabeleu eim sag iz Yesus Kristus nugau ze oi aidabun du tapai mileun. Iz zai Timoti al iguan ag Uwait nugau duail el Korin uzanan mui Akaia agaig ebuan mui sikut wai marem. ² Igu al memenig, Uwait mui, igual Dubanou Ban, Yesus Kristus mui, goagen agal oiagab naliu ebu ag isanaraimai, agal oiagab selai dabun maramam.

Uwait nug Pol naliu usaleun en go nug Uwait nugau wanib ulagwag moroun.

³ Uwait go igual Dubanou Ban, Yesus Kristus nugau Uwait, go han, gonugau memeg. Ig unum Uwait nugau wanib ulag wag murab. Go igual memenig, go ig en ougab egwina, isaniganeu. Go oiagab selai dabun nugau bigeg. ⁴ Gonug ig uhu mui darena, igual oigeb selai dabun isaniganeu. Guzenaital, iguan han igual oigeb selai mui ebu duail el ipal uhu mui darem agal oiagab selai dabun isanarabun iboin. ⁵ Kristus nug uhu banou gamaceun sul, ig han guzental gamacanem, bo, ig Kristus dual pezai dacanem, gonun, Uwait nug ig umkoskos oigeb selai dabun gusig miganeu. ⁶ Bo, ig uhu omun, go Uwait nug ag imaraimai agal oiagab selai dabun guzenamau. Igu l gonug, Uwait nug igual oigeb selai dabun gusig migena, ag ig peigaimai, agal oiagab han selamau. Uwait nug agal oiagab selai dabun maramau. Gonug, ag ig uhu oi darem sul obi, ziw as go ebu, ag gusig tapai damamen. ⁷ Ig ag gusig tapai dabun dabeleu gusig wanem, einen, ig abiu, ag ig ibaig ereg uhu wanemun, guzenaital, ag oiagab selai dabun gusig ereg umamen.

⁸ O zaiar, ig uhu go Esia agaig ebu omun en awaraporoi. Uhu banou nug ig unum tonoige mina, igual gusig zilacoroun. Gonun, igual dabeleu ig em e ebu i damam, noumamam aimai dabelemun. ⁹ Go petak, uhu go eim ig noumabun aimai dabelemun, bo, igul go ig ebiligeb zoun, einen, igual gusig sil ig isanigabun iborain tam abe mabun guzeneun. Uwait nugtal ig isanigabun iboin. Gonug dudu noumemen koli gonugau gusig sil asai maraneu. ¹⁰ Uwait nug gonugau gusig sil ig noumabun ina, imaigeun. Ig aiu ses uhu mui gonug ig koli imaigamau. Iguale dabeleu go ebu gusig memun, ig uhu mui gonug umkoskos ig imaigamau. ¹¹ Agen ig isanigabun en Uwait auremen, gonun, go ig imaigamau. Duaillel asiu ig en Uwait aurina, go doimai, gonugau ougab naliu eim ig isanigamau. Uwait nug ig naliu isanigaba, duaillel asiu uligaimai, goagen Uwait 'Ese-e' auramam.

Pol go Korin uzanan duaillel polumarab tam.

¹² Ig oigeb siksikai mui ze go awarem. Einen, igual oigeb oug ze e awaraporoi go petak pet ig abiu. Ig igul tuguiyai naliu duaillel ameagab ebu macanemun. Uwait nug ig en ougab siksikabun iguan igul naliu go macanemun. Ig igul naliu go igual em ebuan dabeleu eim wab tam. Uwait nugtal gonugau ougab naliu eim ig isanigena, ig igul tuguiyai naliu go duaillel unum agal ameagab ebu macanemun, bo, ag, Korin duaillel, agal ameagab ebu igul tuguiyai naliupetpet macanemun. ¹³ Ig ag ze nanalaimai, bigeg iau abe mabun sag sikut wai marem. Iz ze ipal ag gonugau bigeg abe mabun

anmamamen go i sikut wai maranem. ¹⁴ Ag ulis igual ze nugau bigeg ginampet abe macanemen. Bo, igual dabeleu gusig ag aiu ses igual ze unum gonugau bigeg abe mamamen. Guzenebi, aiu ses igual Dubanou Ban, Yesus nugau alabun ziwaz zuba, ig ag en igual oigeb oug siksikanem sul agen han ig en siksikamamen.

¹⁵ Getal izal dabeleu gusig enai dareun; iz amegai alai ag isanarai, aiu ses han koli alai isanarai. ¹⁶ Izal dabeleu Masedonia agaig bitabun beteimai tularaimai, ag abai ereg daimai, koli Masedonia agaig biteimai, koli alai ag piaranai. Guzenaimai, iz Zudia agaig bitamoroi aimai, agen iz abu ebu ece oimai unabun isanilamamen. ¹⁷ O zaiar, amegai iz ag alai piarabun dabelemin, go iz polumarab tam. Agal dabeleu iz em e ebuan duaillel agen polumanemen sul guzeneu aimai ailanemen ta? Tam pet tam. Bo, salau tub zoun, gonun, iz pigai ag waiagab alab tam. ¹⁸ Uwait nug gonugau ze unum sesamoraneu sul iguan han guzentel ag petak ze awarem. Ig ze unum awaranem go petak ze, go polu ze tam. Iguanag ag “Io, ig igul go mamam,” awaraimai, koli pigai i dabeleimai, “Tam, ig igul go mabun utem.” Ig guzenai awarab tam. Ig igual ze umkoskos sesamoraneu. ¹⁹ Timoti, Sailas iguan Uwait nugau nag Yesus Kristus nugau ze awaranemun. Ag abiu, Yesus Kristus go duaillel i polumaraneu, go umkoskos gonugau ze sesamoraneu. Ig gonugau igul sesamoraneu. ²⁰ Uwait nug duaillel isanarabun petak ze asiu macaneun. Go Kristus ebu petak ze go unum iboreun. Yesus Kristus ig isanigabun aleun, gonun, ig guzenai ze macanem,

“Petak, Uwait nug gonugau petak ze sesamoreun,” gonun, ig Uwait nugau wanib ulag wag muranem. ²¹⁻²² Igag unum Kristus dual pezai daremun, gonun, Uwait nug ig ereg gusig miganeu. Ig gonugau duailen pet tapai migeimai, gonugau duailen abai marabun gonugau sikut ig ebligeb wai meun. Uwait nug gonugau Ah Wes, igual oigeb oug meun. Gonun, ig abiu aiu ses ig ece unum migabun aigeun umam.

Pol go pigai Korin uzan bitab tam.

²³ Uwait nug abiu iz ag petak ze awarem. Iz ag waiagab Korin uzan pigai koli alab tam, einen, iz ag uhu marab utem. Ze bigeg go en sag iz pigai alab tam. ²⁴ Ig agal oiagab petak emen go gusig gumarabun aimai awarab tam. Ig abiu agal oiagab Uwait en petak eun, go gusig patai daremen. Gonun, ig ag abai ereg agal oiagab siksikaimai, dabun salau sag mai darem.

2

¹ Iz getal ag waiagab beteimai, uhu maremin. Gonun, ulis iz gusig dabelemin, iz koli alai agal igul eg peminag, agal oiagab uhu usalamau, gonun, iz koli ag i alai piarai. ² Bo, izan ag oiagab uhu usalabun ze maremin, inug iz oiab selai milamau? Agen sag izal oiab selai milamamen, gonun, izan agal oiagab uhu usalabun guzen i ai. ³ Gonugun, iz ag getal gusig ze sikut wai maraimai, palautai maremin. Agenag iz oiab siksikaimai dabun guzenai igul mamamen, gonun, iz ag waiagab bitei oiab uhu wabun utemin. Gonun, ag ze go getal sikut wai maremin nanalaimai, agal oiagab

kekulaimai, koli igul naliu sesamoramam. Iz abiu iz ece tub en oiab siksikaimai, siksikemin ag han unum siksikamamen. ⁴ Iz bigegwa sikut wai maremin ziwasi ebu, izal oiab uhu usalina, oiab bisom banou mui sikut wai maremin. Iz ag oiagab uhu usalabun aimai sikut wai marab tam, iz ag en izal oiab banou noumanem abai marabun sikut wai maremin.

Du tub nug igul eg agebalagab maba, agen gonugau igul eg zilagai moron.

⁵ Bo, igul eg meun du go, iz getal go en sikut wai maremin, go iz uhu milab tam, go ag unum uhu mareun. Bo, iz uhu go en gusig ze asiu i awarai. ⁶ Agal zaiagar ipal goagen mui go uhu moromen, uhu go iboital oun.

⁷ Bo, ulis, agen du go nugau igul eg meun koli i dabilan, gonugau igul eg zilagai moroimai, gonugau ougab naliu usalabun isanoron. Tam aba, uhu banou usalaimai, uhu gonug go zilacuramau.

⁸ Gonun, iz du go en agal oiagab noumabun abai murabun gusig awarem. ⁹ Ze go getal sikut wai maremin, go ag patai piarabun aimai guzenemin. Izal ze awaremin go unum sesamoremen ta, tam aba abiu mabun sikut wai maremin. ¹⁰ Bo, agen du tub nugau igul eg zilagai morobiag, izan han zilagai murai. Du go ig ebilang igul eg mina, izan Kristus nugau ameg ebu gonugau igul eg zilagai murai. Go ag isanarabun guzenanem. ¹¹ Iz igul go i guzenemin, Satan nug iau zalacigamau. Petak, ig gonugau dabeleu mui gonugau igul mui abe memun.

Pol go Troas uzan beteimai, Taitas itanaimai i peun.

¹² Iz Troas naliu uzan Kristus nugau Ze Naliupet awarabun betemin ziwas ebu, Dubanou Ban nug uzan go gonugau ze duaillel awarabun abu im oitai mileun, go iz abe memin. ¹³ Bo, iz go ebu dabun oiab siksikab tam, einen, izal salau zai Taitas go ag en ze ailabun piab tam. Gonun, uzanan duaillel go 'Kero' awaraimai, Masedonia agaig bitemin.

Kristus nugau gusig ebu ig malai zilauranem.

¹⁴ Bo, ulis iz agal ze domin, gonun, iz Uwait ulagwag morom. Ig Kristus dual pezai daimai, umkoskos malai zilauranem. Gonun, Uwait nug duaillel ipal malai zilauranem abai marabun goagal ameagab ebu imaigei aidaneu. Uwait nug Kristus nugau ze go a ilau sous naliu sous zua-neu sul emgasag unum oi aidabun ig tapai mi-gena, duaillel ze go doimai, Kristus abe macanemen. ¹⁵ Petak pet, ig Kristus nugau Ze Naliupet awaranem, gonun, ig a ilau sous naliu mui Uwait muranemen sul. Duaillel Uwait nug imareun mui, duaillel ipal tamarabun abu ebu darem mui, ag unum ze go duanemen, go ag sous naliu itu duanemen sul. ¹⁶ Duaillel go ag tamarabun abu ebu darem, ag noumabun sous doi darem, bo, duaillel go ag Uwait nug imareun, ag awau dabun sous doi darem. In salau go banou mabun iboin? ¹⁷ Ig dudu ipal agen Uwait nugau Ze aiwag wabun salau macanemen sul tam salau macanem. Ig dudu go sul tam. Uwait nug ig gonugau salau mabun palautigeun, gonun, ig Uwait nugau ameg ebu Kristus nugau ze duaillel suban awaraimai, i polumaranem.

3

Yesus nugau ze oi aidanemen dudu ag baib awau ebu salau macanem.

¹ Agal dabeleu ig iguatal igual wanimig wag macanem emen ta? Ig ag abai marabun dudu ipal agen ig salau dudu naliu abun agau sikut wabun i awaranem. Iguanag ag han dudu ipal abai marabun enai agau sikut wabun i awaranem. Dudu ipal agen guzenanemen sul ig i guzenanem.

² Ig igual ebeig nug agau patab tam. Ag go igual agau sul, agau go igual oigeb oug sikut wai meun dareu. Duaillel unum agau nanalanem sul, ag agal igul naliu guzenanemen uligaraimai, igual salau eruneneg go abiu migamam. ³ Duaillel agen agal igul naliu uligaraimai, ag abe maramam ag Kristus nugau duaillel. Agal igul go Kristus nug igual salau en agau sikut weun sul. Agau go sikut wabun a dab ilau sil sikut wab tam. Bo, Uwait awau dacaneu nugau Ah Wes nug sikut weun. Go agau go aiwag ebu sikut wab tam. Go duaillel agal oiagab oug sikut wai mareun.

⁴ Ig Kristus dual pezai darem, gonun, Uwait nugau ameg ebu dabeleu tutak mui iguanag igual salau eiman Kristus nugau duaillel usalemen abun iboin. ⁵ Igual gusig eiman ig salau go naliu macanem guzenai ze mabun iborain tam. Ig ein igul naliu macanem igul go mabun Uwait nug-tal gusig miganeu. ⁶ Uwait nug-tal duaillel ipal baib awau marabun gonugau salau dudu tapai migeimai, gusig migeun. Ig baib awau go en duaillel kasai ze sesamorabun aimai awarab tam. Tam, ig baib awau go en duaillel Ah Wes nugau ze

sesamorabun aimai awaranem. Kasai ze sikut wemen go nug duaillel noumabun abu ebu maraneu. Bo, Ah Wes nug awau dabun gusig maraneu.

Baib awau go naliupet.

⁷ Uwait nugtal kasai ze aiwag ebu sikut wai meun. Duaillel kasai ze go i sesamoranem, go noumanem. Bo, kasai ze go Uwait nugau al banou mui zoun, gonun, ig abiu ece naliu go Uwait nugau eiman zoun. Moses nugau siameg am zuaneun hilanau nug kulai mina, Zuda duaillel ag gonugau siameg suban piabun iborain tam, bo, al go dai dai koli wagemeu. ⁸ Uwait nugau Ah Wes nugau salau naliu al banou mui zoun go nug kasai ze nugau salau zilacuraneu. ⁹ Iz igul go en ze mem. Kasai ze gonug duaillel igul eg macanemen sisiaraimai, ag ze mui awaraneu. Bo, baib awau go Uwait nugau al banou mui zoun. Uwait nugau Ah Wes gonugau salau eiman duaillel Uwait nugau ameg ebu naliu usalanem, gonun, ig abiu salau go banou pet. ¹⁰ Kasai ze al mui, bo, gonugau al utena, gonugau salau wagemeu. Uliisan baib awau nug zilacoroimai, gonugau salau banou pet dareu. ¹¹ Kasai ze gonugau salau umkoskos i dacaneu, go Uwait nugau al mui zoun, gonun, ig abiu gonugau salau banou. Guzenaital, Ah Wes gonugau salau umkoskos dareu, ig abiu go banou pet.

¹² Guzenaimai, ig petak abe mem, baib awau go i wagemamau, gonun, ig i uminab. Ig gusig tapai daimai, duaillel baib go en awarab. ¹³ Ig Moses sul tam. Go gonugau siameg tibur galau sil kulai mina, Zuda duaillel ag go suban piabun

iborain tam. Al go wagemabun ina, Moses nug duail el al go usei nuna nuna, i pimam aimai, gonugau siameg kulai meun. ¹⁴ Bo, Zuda duail el agal oiagab gusig, gonun, ziw as go ebu, alai ulis, duail el go ag muz baib nanalanem, go tibur galau nug agal dabeleu kulai mai dareu sul. Ag tibur galau go oiab tam. Ag Kristus en oiagab petak mina, go nug petak tibur galau go oi amau. ¹⁵ Bo, ulis Zuda duail el go ag Moses nugau kasai ze nanalanem go tibur galau nug agal dabeleu kulai dareu. ¹⁶ Bo, du in gonugau igul eg ebuan koli kekulaimai, Dubanou Ban sesamoraneu, go Dubanou Ban nug tibur galau go gonugau dabeleu kulai meun oi amau sul. ¹⁷ Iz Dubanou Ban aimai ze macanem, iz Ah Wes go en ze macanem. Du tub go Dubanou Ban nugau Ah Wes mui go kasai ze nugau salau du sul i dacaneu. ¹⁸ Igu al siamenig kulai i memen. Ig iror sul, duail el unum igu al igul naliu macanem uligaimai, go Dubanou Ban nugau al ig e biligeb pimam. Ig koli igu al igul eg ebuan kekulaimai, Dubanou Ban nug sul alaloimai, igul naliu macanem. Duail el igu al igul naliu uligaimai, Dubanou Ban go naliupet pet abe mamam. Dubanou Ban nug gusig migena, ig igul naliu macanem. Go Dubanou Ban, nug go Ah Wes.

4

Yesus nugau ze oi aidanemen dudu ag mis sul.

¹ Uwait go ig en ougab bisomig peimai, igu al igul eg zilagai migeimai, gonugau salau mabun tapai migeun. Guzenaimai, salau go eiman ig uhu oimai, oigeb eg wina, salau go i utanem. ² Bo, duail el agen aipig nuabun igul wage wageimai

macanem, iguan go unum semoromun. Ig polu ze i macanem. Ig Uwait nugau petak ze igual dabeleu eiman atai i kekulanem. Tam, ig Uwait nugau Ze araog tapaimaranem, gonun, duailel unum goagen guzenai ze macanem, ‘Dudu go ag polu ze i macanem.’ Petak, agal oiagab oug ag abiu macanem ig Uwait nugau ameg ebu igul naliu macanem. ³ Kristus nugau Ze Naliupet abai marem ze go wageimai i dareu. Bo, duailel ag igul eg macanemen tamarabun abu ebu darem, goagal ameagab ebu petak ze go wageimai dareu sul, einen, ag petak ze go en agal oiagab petak ab utemen. ⁴ Duailel goagal oiagab petak ab tam, ag Kristus nugau Ze Naliupet gonugau al hilanau suban piabun iborain tam, Satan nug duailel goagal dabeleu eg mareun. Ag ze gonugau bigeg abe mabun iborain tam, gonun, ag Kristus nugau igul naliupet i abiu. Kristus go Uwait nug sul. ⁵ Ig duailel igual ze sesamorabun abai marab tam. Bo, ig duailel Yesus Kristus nugau ze sesamorabun abai marai darem, einen, go agal Dubanou Ban. Ig guzenai ze macanem, ‘Ig agal salau dudu.’ Einen, salau go mai darem, Yesus nug migeun. ⁶ Getal Uwait nug aneun, “Umaum dareu ebu, al zoimai, hilamaul!” *Stat 1:3* Igul go sul Uwait nug gonugau al hilanau igual oigeb oug hilabun meun. Uwait nug gonugau al Kristus eiman migeun, go hilanau nug ig gonugau igul naliupet abe macanem.

⁷ Ig Uwait Yesus dual abiu maranem. Dabeleu go ece naliu sul. Bo, ece naliu go igual enimig ebu dareu. Iguale enimig gusig tamacag, go mis pigai guganeu sul. Gonugun, duailel unum ag abiu mamamen, igual gusig banou go Uwait nug

migeun, go igual tam. ⁸ Ig uhu umkoskos wanem, bo, uhu gonug ig unum eg i miganeu. Ece asiu agen igual dabeleu patai keiwaneu, bo, ig oigeb eg waimai, igual salau i utanem. ⁹ Ig dudu agen eg migab anem, bo, Uwait nug ig utigina, igwaces i dacanem. Dudu ipal agen ig mu miganem, bo, ig unum i eg migena, noumanem. ¹⁰ Ig Yesus nugau salau macanem, gonun, Yesus noumeun sul, dudu agen ig han igwebi, noumabun anem. Ig awau damun, duaillel agen abe mamam, Yesus go unum noumab tam, awau dareu, einen, go nug ig awau dabun gusig miganeu pimam. ¹¹ Ig Yesus nugau salau mina, dudu agen igwebi, noumabun anem. Igul go ig ebilang zuna, duaillel agen Yesus go awau daimai, igual em ebuan enimig awau dabun gusig miganeu abe mamamen. ¹² Guzenaimai, ig Yesus nugau ze oi aidanem dudu, dudu ipal agen umkoskos igwena, noumabun anem, bo, ag Korin duaillel, igual salau eiman umkoskos awau dacanemen.

¹³ Uwait nugau agau ebu du tub nug guzenai aneun,

“Izal oiab Uwait en petak emin, gonun, iz ze go en anemin.”

Buk Song 116:10

Du go gonugau ougab Uwait en petak eun sul, ig han igual oigeb petak emun, gonun, ig han ze mai darem. ¹⁴ Einen, ig abiu Uwait nug igual Dubanou Ban, Yesus noumeun koli asai meun, go ig han Yesus nug dual asigei mamau. Gonug igag imacig ereg imaigeimai, gonugau ameg ebu tapai migamau. ¹⁵ Igul eg go unum ig ebilang zoun, go ag isanarabun zoun. Uwait nug gonugau ougab naliu eim ag isanarabun igul duaillel asiu pet abe

mamamen. Go en duailel asiu goagen go ‘Ese-e’ auraimai, gonugau wanib ulagwag banou pet muramam.

Yesus en agal oiagab petak aiban, dacan.

¹⁶ Gonugun, ig uhu oimai, oigeb eg waimai, igual salau i utanem. Igualel enimig gusig tamacag go eg usalamam. Bo, igual doropig ziwass umkoskos gusig awau waneu. ¹⁷ Ulis, ig uhu, mu mui wanem. Bo, uhu go ziwass hogu damam. Uhu gonug ig aiu ses Uwait nug dual Mesgai wag muzmuz daimai, ece naliu wabun isanigamau. Ece naliu gonug ece unum ipal zilarai dareu. ¹⁸ Gonun, ig ece igualel ameing nug pianeu en ban i dabilanem. Bo, ig ece Mesgai wag darem igualel ameing nug i pianeu go en dabilanem. Ig ein ece igualel ameing nug pianeu go ziwass huia i damam. Ece go igualel ameing nug i pianeu go muzmuz damam.

5

¹ Gonun, ig guzenai abe mem, igualel enimig em go ebuan salap zau sul. Go unum eg umau. Bo, Uwait nug zau awau migaba, ig zaueim go damam. Zau go du tub nugau ebeg sil mab tam. Zau go Mesgai wag muzmuz damau. ² Bo, ulis, igualel enimig uhu uba, oigeb oug mu igwaba, doimai, igualel enimig eg go utabun dabeleimai, Uwait nug ig Mesgai wag enimig awau migabun dabilanem. ³ Ig enimig awau oimai, burum i damam. ⁴ Ulis, ig igualel em ebuan enimig mui daimai, mu oimai, utabun dabilanem. Ig burum dabun utem, bo, ig igualel Mesgai wagan enimig tibur galau sul tugabun dabilanem. Guzenaimai,

igual em ebuan enimig go unum wagemaba, ig enimig awau muzmuz dabun umam. ⁵ Igul go Uwait nugtal ig ebilangeb guzenabun tapai meun. Gonug ig Ah Wes migeun. Ah Wes ig ebilangeb dareu. Gonun, ig abiu aiu ses ece naliu migabun aigeun umam.

⁶ Guzenaimai, ig umkoskos dabeleu gusig mui darem. Ig abiu ig em ebuan enimig mui daimai, ig Dubanou Ban nugau uzan nug dual dab tam.

⁷ Ig go i pianem, bo, igual oigeb go en petak mai dacanem. ⁸ Iz anem ig dabeleu gusig mui. Igual dabeleu enai, ig igual enimig em e ebu uteimai, Dubanou Ban nug dual gonugau uzan simai naliupet pet damam. ⁹ Gonun, ig Uwait nugau ougab siksikabun tutak salau murab. Ig em ebuan enimig mui ta, Mesgai wagan enimig mui ta, ig umkoskos gonugau ougab selai murab.

¹⁰ Einen, aiu ses, ig unum Kristus nugau ameg ebu tapai damun, go nug igual igul unum sisicigamau. Duaillel ag tutak tutak em e ebu daimai, igul eg ta, igul naliu macanemen ta, go nug agal igul unum sisiaraimai, ece guzental maramau.

Ig Uwait nug dual oigeb tutak mui damam.

¹¹ Dubanou Ban nug igual igul unum sisicigamau, gonun, ig go uminaimai, gonugau Ze Naliupet duaillel agal oiagab kekulabun awaranem. Guzenaimai, ig duaillel isanarabun salau gusig macanem. Igual salau go mai darem, Uwait nug abiu macaneu. Iz gusig dabilanem, ag han agal oiagab oug ig salau go mai darem abiu mamamen.

¹² Ag ig dudu naliu aimai aigabun ze e awarab tam. Dudu ipal agen goagal wanimag wag mabun

guzenamau, “Ig duailel goagal ameagab ebu salau naliu macanem”, bo, ag agal oiagab oug Uwait nugau ougab siksikabun dabelab tam. Ig igual salau macanem ze awaremunag, ag igual igul abe maimai, goagal oiagab siksikamau. Gonun, dudu goagen igual wanimig ebu polu ze mebi, ag Korin duailel, agen mui dudu go ein ze koli awarabun abe mamamen. ¹³ Agen ig kar igweun dudu anemen ta? Tam, ig Uwait nugau salau mai darem. Agen ig dabeleu naliu mui anemen ta? Go petak, ig ag isanarabun salau macanem. ¹⁴ Kristus nug ig en ougab noumeu, gonun, ig go abe maimai, gonugau salau macanem. Du tutak nug duailel unum en noumeun. Gonug igual empip oimai, noumina, go ag unum go dual noumemen sul. ¹⁵ Go duailel unum en noumeun, gonun, duailel ag muzmuz awau dabun gusig mui. Gonun, ag agtal ag en oiagab siksikabun i dabilanemen. Go duailel en noumaimai, koli waseun, gonun, duailel ag gonugau ougab siksikabun dabeleimai, salau mamamen.

¹⁶ Guzenaimai, ulis ig Yesus sesamoraneun dudu, ig duailel ipal agal salau macanemen en sisiaraimai, ig em ebuan duailel agen sisiaranemen sul igul go i mab. Getal, ig duailel go sul, Kristus nugau salau sisiai muranemun. Getal ig go em ebuan gaul du aimai dabelemun. Bo, ulis, ig guzenai i dabilanem. ¹⁷ Gonugun, du in go Kristus dual pezai dareu, go du awau usalai dacaneu. Gonugau getalan igul go unum wanena, igul awau macaneu.

¹⁸ Uwait nugtal igul go ig ebligeb zuabun guzeneun. Kristus go ig en noumeun, gonun,

Uwait nug ig ibaig koli zaiar aimai, ig palautigena, duail el ipal Uwait nug dual zai abun en ze maremun. ¹⁹ Igual ze awaremun enai, Uwait nug Kristus em ebu palautina, aleun, gonun, Uwait nug em ebuan duail el abai koli zaiareun. Go duail el agal igul eg macanemen koli i dabilaneu. ²⁰ Guzenaimai, ig Uwait nug Kristus nugau ze marabun palautigeun. Gonugun, Uwait nug tal igual oigsau eiman duail el awarai dareu. Ig Kristus nugau ze guzenai gusig awarem, “Ag Uwait nug dual zaicig aimai, oiagab tutak mui damamen.” ²¹ Kristus go igul eg tub mab tam. Bo, Uwait nug igual igul eg unum go ebu gotulaimai, uhu moroun. Uwait nug ig isanigabun igul go guzeneun, gonun, Yesus nugau igul naliu eiman Uwait nug ig gonugau ameg ebu naliu darem ai aiganeu.

6

¹ Ig Uwait nug dual ereg salau macanem. Guzenaimai, ag gusig ze awarem. Ag Uwait nug gonugau ougab naliu eiman ag isanareun, gonun, ag koli igul eg i macan. ² Uwait nug guzenai aneun, “Iz ziw as tub ag imarabun tapai memin. Ziw as go ebutal, agen iz ze ailemen doimai, ag isanaremin.” *Aisaia 49:8*

Ag don, ziw as go ulis zoi dareu. Imarabun ziw as go ulis zoi dareu.

Pol go uhu asiu oun.

³ Ze mabun ziw as ebu, ig duail el ipal agal abu ebu titouai alai nuabun us macanemen sul i macanem. Gonun, go igual ze doimai, i semuranem. Tam, ig salau macanem ziw as ebu igul eg

ipal i macanem. ⁴ Bo, gil umkoskos, ig salau mai damun, duaillel goagen ig Uwait nugau salau dudu abe macanem. Uhu beu beu ipal oimai, ig gusig tapai dacanem. Duaillel ipal goagen ig ebilangeb igul eg mina, ig iau dacanem. Igul ipal nug ig eg migena, ig oigeb eg i wanem. ⁵ Dudu ipal agen ig igwanem, dudu ipal agen ig hiacaranemen zau oug heiganem. Dudu ipal agen ig en oiagab eg waimai, igwabun anem. Ig salau gusig pet macanem. Ziwas asiu ig suban i ninanem. Ziwas ipal ebu, ig we ninanem. ⁶ Ig Uwait nugau salau tuguai maimai, ig igul eg i macanem. Ig dabeleu naliu mui. Dudu ipal agen ig eg migena, iguan ag iau awaraimai, ag ebalagab koli igul eg i macanem. Ig dudu ipal ebalagab igul naliu macanem. Ig Uwait nugau Ah Wes nugau gusig oimai, salau macanem. Ig duaillel ipal en umkoskos oigeb nug noumaneu. ⁷ Uwait nugau gusig eiman gonugau petak ze maranem. Ig igul naliu maimai, igul eg unum zilacurabun iboin, einen, igual ebeig naliu eiman malaimanem malai patanem, ebeig nanai eiman gali patanem. Gonun, ig Uwait nugau salau mabun malai hianem.

⁸ Dudu ipal agen igual wanimig wag macanem, dudu ipal agen igul eg pet ebilangeb macanem. Dudu ipal agen ig igul naliu macanem em, dudu ipal agen ig igul eg macanem em. Dudu ipal agen ig polu ze macanem em, bo, ig petak ze macanem. ⁹ Duaillel ipal agen ig gaul dudu em, bo, duaillel asiu agen igual salau macanem abiu macanem. Ig dudu noumabun anem, bo, ig awau dacanem. Dudu ipal agen ig igweimai, uhu miganem, bo, ig noumab tam. ¹⁰ Ig oigeb eg pet wanem, bo, ig

umkoskos oigeb siksikaimai dacanem. Ig dudu ecesab tamacag sul dacanem, bo, iguan duail el asiu Uwait nugau ameg ebu naliu dabun aimai isanaranem. Ig ecesab tamacag sul dacanem, bo, ecesab unum dareu go igual. Igul go unum ig ebiligeb zuba, duail el agen ig Uwait gonugau salau dudu abe macanemen.

¹¹ Iguanag ag Korin duail el, ag en oigeb nug noumimai, igual ze araog awaranem. ¹² Ig ag en oigeb nug noumanemun go i utanem, bo, agen ig en oiagab nug noumanemen go petak ulis utemen. ¹³ Ag izal gelear alear sul, gonun, iz ze e awarem. Iguanag ag en oigeb nug noumeu sul, agen han ig en oiagab nug nouman.

Ag oiagab petak ab tam duail el abai ereg i tulai dacan.

¹⁴ Ag duail el ipal agal oiagab Yesus en petak ab tam abai ereg i tulai dacan. Igul naliu macanemen duail el mui igul eg macanemen duail el mui go ereg tulabun iborain tam. Al hilanau mui umaum mui go ereg tulabun iborain tam. ¹⁵ Kristus nugau duail el mui Satan nugau duail el mui go erunai ereg tulai damam? Duail el Yesus en oiagab petak emen mui duail el oiagab petak ab tam mui ag erunai ereg tulai damamen? ¹⁶ Uwait ecesab muranemen zau banou mui polu tibur ulagwag macanemen zau mui go ereg tulabun iborain tam. Ig Uwait ecesab muranemen zau banou. Uwait awau dacaneu go igual oigeb oug dareu. Uwait nug aneun sultal,

“Iz duail el e abai daimai, go abai ai dacanai. Iz agal Uwait dacanai, ag izal duail el dama-

men.”
26:12

Wok Pris

¹⁷ Gonugun, Dubanou Ban nug guzenai aneun,
“Ag duaillel eg go abai i tulai dacan, ag atai dacan.

Ag ecesab izal ameab unu mui i patan. *Ai-
saia 52:11*

Ag guzenebi, izan ag imarai.” *Esekiel 20:34*

¹⁸ Uwait Banou gusig mui nug guzenai aneun,
“Iz agal Memeag dacanai. Ag izal gelear alear
damamen.” *2 Samuel 7:14*

7

¹ O zaiar, iz ag alarem. Uwait nug petak
ze go unum aigeun, gonun, ig iguatal igual en-
imig, igual doropig ta, suban gumab. Iguale
igul eg unum uteimai, Uwait nugau igul tuguiai
pet sesamoraimai, uminai mui gonugau pigsal
daimai, go sul usalabun salau gusig mab.

Pol nug ougab siksikai mui dareun.

² O zaiar, ag ig en agal oiagab petak aiban, ig en
oiagab nug nouman. Ig igul eg tub ag ebalagab
mab tam. Ig du tub nugau ougab petak eun go
eg murab tam. Ig du tub ameg pataimai, gonugau
ecesab wab tam.

³ Iz ag en ze mui aimai awarab tam. Getal ig
ag en oigeb nug noumanem ze awaremun, go-
nun, umkoskos ag en oigeb nug noumaimai, ig
ag abai ereg awau damam ta, noumamam ta, ig
umkoskos guzental guzenai damam. ⁴ Iz agal igul
abe memin, gonun, izal ze wagemabun iborain
tam. Iz ag en umkoskos oiab siksikeu. Ig uhu
asiu wanem, bo, iz gusig maimai, oiab siksikai mui
dacanem.

⁵ Ig Masedonia agaig alemun ziwasi ebu, uhu go beu beu guzental oimai, suban imab tam. Du- ailel ipal agen ig ibaig ze alalaimai, igual salau tapelabun guzenemen. Guzenina, igual oigeb eg waimai, ig banban uminemun. ⁶ Bo, du in uhu mui Uwait nug gonugau ougab iau dabun usalai maca- neu. Ig uhu mui daremun ebu, Taitas alina, Uwait nug igual oigeb iau dabun usalai migeun. ⁷ Taitas nug alaimai, igual oigeb gusig migeun. Agen han gonugau ougab gusig moromen ze aileun domin. Agen iz peilabun emen go Taitas nug alai aileun domin. Getal ag ze alalaimai, uhu asiu milane- men, bo, ulis ag koli go en oiagab eg wemen, gonun, go nug ze go aileun. Ag iz ibail oiagab tutak mai dabun ze gusig memen, ze go han aileun. Iz ze go unum doimai, izal oiab banban siksikeun.

⁸ Iz getal agau sikut wai maremin go agal oiagab uhu usaleun. Bo, iz agau go sikut wai maremin go ag uhu marena, uligaimai, iz ag en bisomag piab tam, einen, iz abiu ag izal agau nanalaimai, agal oiagab uhu usaleun, bo, uhu go ziwasi ban i dareun. ⁹ Iz ag uhu maremin en oiab siksikab tam. Bo, ag uhu go oimai, agal igul eg ebuan koli kekulemen, go en ulis iz oiab siksikeu. Uwait nug agagal igul eg en oiagab eg wabun aimai dabeleun. Guzenina, iguan ag ebalagab igul eg marab tam. ¹⁰ Du tub go igul eg maimai, go Uwait nugau ameg ebu go en ougab eg waimai, igul eg go ebuan koli kekulamau, Uwait nug go koli imamau. Guzenaba, ziwasi go ebu gonugau ougab uhu tamacag. Bo, oiagab petak ab tam duaillel ag igul eg maimai, ag go en oiagab eg waimai, igul eg go ebuan koli kekulab tam, gonun, Uwait

nug ag koli i imaramau. Aiu ses agal doropag unum noumamam. ¹¹ Bo, ag, Korin duaillel, agen Uwait nugau ameg ebu agal igul eg en oiagab eg waimai, koli kekulemen. Gonun, ein igul naliu ag ebalagab zoun suban dabilan. Ag agal oiagab koli kekulemen, ziwias go ebutal duaillel ipal igul eg uteimai, igul naliu mabun gusig ze awaremen. Ag duaillel ipal agal ameagab ebu, ein ze ag ebalagab dareu kasabun gusig dabilemen. Uwait nug ag eg maramau en uminaimai, iz ag waiagab agal igul awau macanemen biteimai, piabun oiagab weinaneu. Du go igul eg meun, go ag tuguai murabun wasig wagab tam. Ag igul go unum sesamoraimai, ag ulis ig ze tamacag aimai abai miganem.

¹² Einen iz getal agau go sikut wai maremin? Iz du go igul eg meun en sikut wab tam. Iz du gonug zaug eg moroun en han sikut wab tam. Ag agau go nanalaimai, Uwait nugau ameg ebu ag petak agal oiagab ougeim izal pisal daimai, izal ze sesamoranemen abai marabun sikut wai maremin. ¹³ Ag izal ze sesamoremenin, gonug igual oigeb gusig migemen.

Ag igual oigeb tutak gusig migab tam. Ag Taitas suban isanoroimai, gonugau ougab han gusig moromen. Guzenina, go ougab iau mui ig waigeb koli alina, uligaimai, ig igual oigeb siksikemun. ¹⁴ Izan Taitas ag Kristen duaillel naliu auremin. Go ag waiagab beteimai, agal igul naliu uligaimai, izal ze auremin go petak abe meun. Ig umkoskos ag petak ze awaremun. Igul go enai, ze naliu go iz Taitas ag en auremin agal igul nug ze go petak abai moromen. ¹⁵ Go ag waiagab beteimai, go nug

ag uhu maramau uminaimai, ag go imai aimai, suban gumeimai, gonugau ze sesamoremen. Go getal ag en ougab noumeun, bo, koli alaimai, agal igul naliu go ebu memen koli dabeleimai, gonugau ougab ag en banban noumaneu. ¹⁶ Iz petak abiu, ag igul naliu macanemen, gonun, izal oiab siksikeu.

8

Kristen duail el agen duail el ipal Zudia agaig ebu daremen aiwag maranem.

¹ O igual zaiger, Uwait nug gonugau ougab naliu eiman gonugau duail el Masedonia agaig ebu an igul naliu mabun isanareun en awaraporoi. ² Uhu banou ipal nug duail el go patai piarina, ag duail el ecesab tamacag sul dacanemen, bo, ag oiagab siksikai mui siksikaimai, duail el ecesab tamacag ipal isanarabun agal aiwag ecesab mui gotulaimai, duail el go aiwag asiu marabun gotulemen. ³ Iz ag petak awarem, duail el go agagal aiwag eisasab dareun, guzental oimai, duail el go marabun gotulemen. Ag koli agal dabeleu eim sag aiwag ipal gotulai mina, asiu pet usaleun. Du tub nug ag aiwag asiu gotulai macan aimai dabeleu awarab tam. Go agal dabeleu eim sag guzenemen. ⁴ Bo, ag abiu ipal uzanan duail el agen Uwait nugau duail el Zudia agaig ebu darem isanarabun dabilanemen, gonun, iguan han duail el go isanaramam aimai, agenag ig umkoskos gusig aiganemen. ⁵ Ig ag aiwag ginampet maramam aimai dabilemun, bo, ag agal dabeleu eim aiwag asiu maremen. Amegai ag agal enimag unum Dubanou Ban moroimai,

igual ze han sesamoremen, einen, ag abiu igul go Uwait nugau dabeleu sesamoremen.

⁶ Taitas amegai ag ula Korin uzan aiwag go gotulai mabun salau bigegweun. Guzenina, ig Taitas auremun, betei salau go agal oiagab naliu eim bigegwemen salau go unum pocabun isanaramau. ⁷ Ig abiu agal igul naliupet. Ag agal oiagab Yesus en petak emen, ag duail el ipal Uwait nugau Ze awaranemen, ag Uwait nugau dabeleu eru neneg go ag abe macanemen. Ag duail el ipal isanarabun gusig dabilanemen. Ag ig en oiagab nug noumanemen. Guzenaimai, agagal oiagab naliu eim duail el ipal suban isanarabun aiwag asi u han maran.

⁸ Ag aiwag ipal marabun iz gusig ze awarab tam. Bo, oiagab petak emen duail el Masedonia agaig darem, goagen duail el ipal en oiagab noumaimai, suban isanaremen. Iz ag Korin duail el, ag duail el go sul ta, tam ta, betei piaramoroi. ⁹ Igual Dubanou Ban, Yesus Kristus gonugau ougab naliu eim ag isanaraneu, go ag abiu. Go getal Mesgai wag ecesab asi u mui, bo, go ag en ecesab tamacag du sul usaleun. Go igul go ag ecesab asi u wabun isanareun.

¹⁰ Izal dabeleu ag igul go guzenamamen. Wai go mazicina, ebu, agen amegai duail el go uhu mui aiwag marabun dabilemenin. Gonun, agen amegai aiwag gotulemen. ¹¹ Guzenaimai, salau go mabun amegai dabeleimai, oiagab siksikai mui bigegwemenin, ulis salau go unum poan. Agal aiwag eiceisab dareu ag guzent al macan. ¹² Du tub nug gonugau ecesab duail el ipal marabun dabeleimai, maramau, Uwait gue du go en ougab

siksikamau. Du go gue ecesab asiu mui guzental maramau, Uwait go en ougab siksikamau. Uwait nug du tub ecesab asiu tamacag abe maimai, go nug ecesab asiu marabun i auramau.

¹³⁻¹⁴ Iz ag duail el ipal isanarabun agal ecesab unum maraimai, ag uhu wabun awarab tam. Ulis, ag ecesab asiu mui. Gonun, go duail el ecesab tamacag ipal maramam. Aiu ses ag ecesab tamacag dabi, goagen ecesab asiu ag maramam. Guzenebi, agzozou isa isanaraimai, ag unum naliu suban damamen. ¹⁵ Getal Israel duail el go ee wanib mana omen sul, ulis ag han guzental guzenamamen. Go Uwait nugau ze nug aneun sultal guzenemen. Gonug guzenai aneun, “Du tub go ee asiu pet gotulai meun, go ee zaimai, ogog i utaneun. Du tub go ee ginampet gotulai meun, du go han ee zaimai, koli we i waneun.”

Kisim Bek 16:18

Taitas go gonugau zaugul abai duail el isanarabun Korin uzan bitemen.

¹⁶ Iz ag isanarabun dabilanem sul, Taitas han go ag isanarabun dabilaneu, gonun, iz Uwait ‘Ese-e’ aurem. ¹⁷ Taitas go bitei agal aiwag gotulabun auremun go ougab siksikai mui bitei guzenai aimai, aneun. Go igul tutak tam, gonugau dabeleu eim han ag isanarabun bitamoroi. ¹⁸ Igu al zaicig tub go Taitas dual palautemun, bitamau. Du go nug Yesus nugau Ze Naliupet duail el uzan beu beu dacanemen abai marabun salau gusig macaneu, gonun, Uwait nugau duail el agen gonugau wanib wag macanem. ¹⁹ Go han gonugau uzanan Kristen duail el agen ig ibaig duail el ipal aiwag go mara marai aidabun tapai

memen. Salau go Dubanou Ban nugau wanib wag mabun guzenanem. Igal salau go duail el ipal isanarabun oigeb siksikaimai, macanem. ²⁰ Aiwag banou go gotulai memen wagemamau aimai, dudu ipal agen igual wanimig ebu ze mamam aimai, du go gue ig ibaig bitamau. ²¹ Ig salau naliu mabun gusig dabilanem. Ig Dubanou Ban nugau ameg ebu mui, duail el agal ameagab ebu han, igual salau araog macanem, gonun, ag unum igual igul naliu abe mamam.

²² Ig igual zaicig tub han ag abai palaute-mun, ag isanarabun bitamau. Go umkoskos duail el ipal isanarabun salau gusig mina, pemun. Du go, agen duail el ipal suban isanaranemen doimai, petak aimai dabeleimai, gonugau ougab siksikai mui ag waiagab bitamoroi. ²³ Ulis, iz Taitas en ze mamoroi. Go izal salau zai. Go iz ibail ag isanarabun salau macaneu. Zaiger go zaug dual goagal uzanan Kristen duail el agen palautarena, ag waiagab bitaporoi. Goagen Kristus nugau wanib wag maimai, gonugau salau muranemen. ²⁴ Guzenanem, gonun, agen dudu go en agal oiagab nug noumaiban, agal igul naliu abai maran. Ag igul go guzenebi, Kristen duail el emgasag unum agen agal igul naliu memenin dumam. Gonun, ig einen agal wanimag wag macanem go ag abe mamamen.

9

Pol nug Uwait nugau duail el ipal isanarabun aimai ze meun.

¹ Ag duail el ipal ecesab asiu tamacag isanaranemen, gonun, ag Uwait nugau duail el Zudia agaig

ebu darem isanarabun en iz ze asiu i sikut wai marai. ² Iz abiu ag oiagab siksikaimai duailel go isanarab emen. Iz Masedonia agaig ebuan duailel agal ameagab ebu agal wanimag wag maraimai, ag igul naliu go mabun gumei daremen awarane-min. Ag wai go maziceun ebu, agal salau aiwag gotulabun Akaia agaig ebu mabun bigegwemenin. E ebuan duailel agen ag duailel ipal ecesab asiu tamacag isanarabun aiwag gotulai memen, ze doimai, goagal oiagab asina, goagen han goagal ecesab duailel ipal isanarabun gotulai memen. ³ Bo, ulis iz izal zaiar ag aiwag gotulai mebi, isanarabun palautaremin, bitamam. Gonun, ag igul naliu mebi, duailel ipal goagen ig agal wanimag wag memun go petak pimam. Gonun, ag asaiban, agal aiwag iz duailel go awaremin sul gotulai macan. ⁴ Masedonia dudu ipal ag ig ibaig alaimai, piaramam agal salau go i poebi, ig aipig numau. Ag han aipag banou numau, einen, ig agal wanimag wag gaul memun. ⁵ Gonun, iz izal zaiar awaremin, go amegai ag waiagab alaimai, agal aiwag duailel ipal marabun emenin gotulai mabun isanaramam. Gonun, ag aiwag go gotulai mai dabi dabi, ig alamam. Duailel ipal agen ag oiagab siksikai mui aiwag go duailel ipal marabun gotulai memen uligaimai, ag abiu go agal dabeleu eim guzenemenin. Du tub nug ag salau go mabun gusig ze awarab tam.

⁶ Ag ze e suban dabilan. Du tub go ee ug asiu bab tam, du go gue aiu ses ee useg asiu i umau. Bo, du tub go gonugau ougem ee ug asiu bamau, du go aiu ses ee useg asiu pet umau. ⁷ Dudu tutak tutak ag duailel ipal ecesab marabun suban

dabileiban, maran. Ag oiagab uhu mui, agal ecesab dudu ipal i maran. Du tub nug ag igul go guzenabun gusig awaraba, ag uminaimai, gonugau ze sesamorabun aimai i maran. Go einen, du ougab siksikai mui duailel ipal ecesab maramau, go Uwait nug go en ougab siksikamau. ⁸ Uwait nug gonugau ougab naliu eiman go ecesab beu beu maraba, ag umkoskos ecesab asiu pet umamen. Ag naliu dabun en ecesab asiu oi damamen. Ag ecesab asiu pet oimai, duailel ipal suban isanarabun iboin. ⁹ Uwait nugau ze nug, nug nugau igul en guzenai aneun,

“Go nug gonugau ecesab asiu dudu ecesab tamacag maraneu. Go salau naliu meun, salau naliu go umkoskos damau.” *Buk Song 112:9*

¹⁰ Uwait nugtal du ee ug morona, ug baneu. Gonugtal ee beu beu marena, go ee zanemen. Du nug ee ug ougem bina, aiu ses ee asiu usalaneu sul, Uwait nug ecesab maraba, agen koli gonugau duailel subantal isanarabun iboin. ¹¹ Uwait nug umkoskos ecesab asiu marena, agen oiagab siksikai mui, aiwag duailel ipal marabun iboin. Agen ig aiwag asiu Zudia agaig ebuan duailel marabun migena, duailel asiu igul go uligaimai, goagen Uwait ‘Ese-e’ auramam.

¹² Agal salau macanemen go nug sag Uwait nugau duailel isanarab tam. Bo, duailel asiu ipal go agal salau uligaimai, go umkoskos Uwait ‘Ese-e’ auramam. ¹³ Agal salau macanemen go nug agagal oiagab nug Uwait en petak noumanemen araog macaneu. Agal salau macanemen en duailel agen Uwait nugau wanib wag mamam. Ag

Kristus nugau Ze Naliupet doimai, go en oiagab petak aimai, suban sesamoramen, gonun, duaillel ipal agen Uwait ‘Ese-e’ auramam. Ag oiagab siksikai mui duaillel go ecesab maranemen mui, duaillel ipal han ecesab maranemen, gonun, duaillel agen Uwait nugau wanib wag muramam. ¹⁴Uwait nug gonugau ougab naliu eiman ag suban isanareun, gonun, agen han zaiagar isanaramen. Guzenebi, duaillel go ag en oiagab nug noumaimai, Uwait nug ag ebalagab igul naliu mabun en auramam. ¹⁵Uwait nug ece naliupet migeun. Ece go banou pet, gonun, ece go eru neneg pet ig aurabun iborain tam. Guzenaimai, ig ece go en go ‘Ese-e’ aurem.

10

Pol nug gonugau salau en aneun.

¹ Duaillel ipal agen izal wanim ebu ze guzenai macanemen, “Go ig ibaig daimai, ze iauiau aiganeu, bo, go uzan tub pulig daimai, go gusig ze sikut wai miganeu.” Bo, Kristus nug gonugau wanib wag i macaneu, go ougab selai mui dacaneu sul iz Pol, gonugau igul sesamoraimai, ze go iau awaramoroi. ² Duaillel ipal agal dabeleu ig em e ebuan igul sesamorai aidarem aimai dabilanem, bo, ig em e ebuan igul i sesamoramen. Iz ag waiagab alaimai, duaillel enai dabeleu mui, gusig ze awarai. Bo, ag duaillel go agal igul i sesamorebi, aiu ses iz ag waiagab alaimai, ag koli gusig ze i awarai. ³ Go petak ig em ebu darem, bo, ig em ebuan duaillel malai macanemen sul i malai heianem. Ig igul tub eim malai heianem.

⁴ Em ebuan dudu agal malai hog beu beu oimai, malai heianemen, ig han igual malai hog beu beu oimai, malai heianem. Bo, igual malai hog go Uwait gonugau, gusig mui. Malai hog gonug igual iwai zaiger agal uzan gusig dacanemen go unum eg maramau. ⁵ Dudu ag ig ibaig ze eim alalebi, iguan han ag eg maramam. Iguanag dudu goagal dabeleu eg abai maranem. Dudu ipal agen ze beu beu maimai, go Uwait abe murabun abu tapelabun guzenanemen. Iguanag goagal ze eg duail el unum abai maranem. Ig ze naliu awarina, duail el agal dabeleu kekulaimai, agal igul eg ebuan uteimai, agal dabeleu unum tutak sag dabeleimai, Kristus nugau ze sesamoranemen. ⁶ Ag Korin duail el, igual ze awarem go unum sesamorebi, iguanag duail el ipal go igual ze dubun utem uhu marabun gumarai darem.

⁷ Ag ig en dabeleimai, igual igul pianemen suban i dabilanemen. Du tub nug iz Kristus dual pezai darem aimai gusig ze macaneu, du go ig ereg go sul Kristus dual pezai darem aimai dabilaneu. ⁸ Dubanou Ban nug ig gonugau salau mabun gusig migeun, gonun, ig go en igual wanimig wag mabun oigeb siksikai mui awaranem. Iguanag gusig go Uwait nug migeun eiman agal oiagab Kristus en petak emen gusig go maranem. Ig gusig go eiman agal oiagab petak emen i eg maranem. Gonun, ig igual ze mai darem en aipig i numau. ⁹ “Pol nug agau go ig uminabun sikut wai migeun”, ag guzenai i dabilan. ¹⁰ Duail el ipal agen guzenai ze macanem, “Pol nugau agau go naliu gusig mui. Bo, nug ig ibaig dacaneu ziwasebu, ig go pianem, go gusig tamacag, go Uwait nugau Ze

mabun suban abe mab tam.” ¹¹ Duaillel go ag ze e en suban dabilan. Ulis ig ag abai i darem, gonun, igual ze gusig mui agau ebun sikut wai marem. Bo, ig ag abai betei damun, igual ze gusig mui agau ebun pemen sul, igual igul guzental pimamen.

¹² Dudu ipal ag agtal agal wanimag wag macanemen sul, iguanag igual wanimag wag i macanem. Go dudun agal igul go agen agal dabeleu eim sag sisanem. Du tub nug gonugau salau sisiaimai, gonugau zaug nugau salau eru neneg uligaimai, dabilamau, ‘Izal salau nug gonugau salau zilacorou ta, tam ta?’ Duaillel ag igul go sesamoranemen ag dabeleu naliu tamacag.

¹³ Bo, Uwait nug ein salau migeun go en tutak igual wanimag wag mamam. Ein uzan Uwait nug salau mabun migeun, ig go ebun tutak salau macanem. Salau go ag ebalagab han bitaneu. ¹⁴ Ig ag waiagab alaimai, igual salau memun en igual wanimag wag mabun iboin, einen, Uwait nug ig ag abai salau mabun aigeun. Bo, ig ag waiagab i alemun zob, ig gonugau ze i sesamoreu zob. Gonun, ig igual wanimag wag mabun iborain tam. Bo, ig petak Kristus nugau Ze Naliupet go ag waiagab oi alemun. ¹⁵ Dudu ipal agen amegai uzan tub salau memen go iguanag salau memun aimai wanimag wag mab tam. Igual dabeleu ag agal oiagab Kristus en petak emen go gusig usalina, igual salau go mai darem banou pet usalamau. ¹⁶ Guzenaba, ig uzan ipal go agal uzan gasag darem Uwait nugau Ze Naliupet awarai aidamam. Dudu ipal agen getal ipal uzan salau memen ebun, ig koli go ebun igual wanimag wag mabun i bitamam.

¹⁷ Bo, Uwait nugau ze nug guzenai aneu,
 “Du in gonugau salau meun en gonugau wanib
 wag mabun dabeleu, go Dubanou Ban
 nug go salau go mabun gusig moroun
 dabeleimai, Dubanou Ban nugau wanib tu-
 tak wag mamau.” *Jeremaia*
9:24

¹⁸ Du tub nug, nug go du naliu aneu, go Uwait
 nugau ameg ebu go du naliu tam, bo, Dubanou
 Ban nugtal go du go naliu aneu, du go petak
 gonugau ameg ebu naliu.

11

Pol nug polu ze oi aidanemen dudu en ze meun.

¹ Iz kar weun du sul ze ipal izal wanim ginam
 wag mabun awaranai. Ag iz utilebi, guzenabun
 iboin ta? ² Uwait nug ag en asiu dabilaneu sul,
 izan han ag en dabeleu asiu wanem. Du tub
 nug gonugau aleg du tub murabun baib maimai,
 suban gumaneu sul, iz ag Kristus murabun suban
 gumarabun bigeg wemin, gonun, aiu ses ag Kris-
 tus waugab beteimai, ag gonugau duail el tuguai
 damamen. ³ Bo, Satan nug Ewa bimag peun sul,
 polumanemen dudu ipal agen han ag bimai ag
 pimam en iz uminem. Ag polumaraimai, agal
 dabeleu naliu eg marebi, Kristus nugau igul suban
 sesamoranemen go utamamen. ⁴ Dudu ipal agen
 alaimai, ze tub abai maramam. Iguanag Yesus
 nugau Ze Naliupet petak abai maranemun, bo,
 dudu goagen Yesus en ze atai tub mamam. Igul go
 ebu ag wes atai umamen. Getal Uwait nugau Ah
 Wes omen go sul tam. Dudu go agen ze naliu atai

abai maramam. Go Uwait nugau Ze Naliupet iguanag abai maremun sul tam. Go igul go guzenebi, agen goagal ze petak aimai, pigai sesamorabun guzenanemen.

⁵ Bo, izal dabeleu, polu ze oi aidanemen dudu go, go agal wanimag wag macanem, go banou, iz ginampet aimai, dabilab tam. ⁶ Petak, iz Uwait nugau Ze marabun en abiu wab tam, bo, iz gonugau ze suban abe memin, gonun, ig umkoskos ag Uwait nugau Ze araog abai maranemun.

⁷ Iz Uwait nugau Ze Naliupet abai maraimai, agen iz aiwag milabun aimai i awaranemin. Iz agal wanimag wag mabun guzenanemin, izal wanim wag mab tam. Agal dabeleu iz igul eg go guzenanemin ta? ⁸ Iz ipal uzanan Kristen duailel agen aiwag milena, betei ag isanarabun salau macanemin. Igul go memin en, iz duailel go agal aiwag zob omin sul. ⁹ Iz ag abai betei daimai, ecesab ipal wabun dabeleu oimai, ag uhu i maranemin. Iz ein ecesab wabun dabelemin izal zaiar ag Masedonia agaig eim alemen agen petak ecesab go unum milemen. Iz agen ecesab milabun aimai i awaranemin. Ulis han, ag iz ecesab milabun aimai i awaranem. ¹⁰ Kristus nug petak ze macaneu sul, iz han petak ze macanem. Iz agal aiwag i omin, gonun, izal wanim wag mabun iboin. Akaia agaig ebuan du tub nug iz igul go guzenabun tapel ilabun iborain tam. ¹¹ Iz einen agal aiwag wabun i awaranem? Agal dabeleu izal oiab nug ag en i noumanem emen ta? Tam pet tam. Uwait go abiu iz ag en oiab nug noumaneu.

¹² Iz getal agal aiwag i omin, go igul ulis guzental sesamore. Polumanemen dudu go agagal wan-

imag wag macanemen abu tapelabun iz igul go guzenanem. Agal salau igual salau sul anem, bo, agen agal salau maimai, ag ebuan aiwag wane-men, gonun, goagal salau igual sul tam. ¹³ Dudu go Kristus nugau ze oi aidanemen dudupet tam. Go salau maimai, Kristus nugau salau mai daremanem. Go polumanemenin. Goagenag ig Kristus nugau ze oi aidanem dudualaloimai, goagal salau macanem. ¹⁴ Agal igul gonug ig amecig i patamau. Satan han nugtal koli kekulaimai, iz Uwait nugau tibural banou ebu daremanem. ¹⁵ Guzenaimai, Satan nugau salau dudugagenagtal kekulaimai, salau naliu mina, duailel ipal agen go ag Uwait nugau salau duduanem. Bo, dudugogagal igul go guzenanemen, aiuses Uwait nugunum eg maramau.

Pol go Yesus nugau ze oi aidaimai, uhu asiu oun.

¹⁶ Iz amegai kar ze ipal mabun awaremin. Ag ze go doimai, go petak kar weun du aimai i dabilan. Bo, ag iz kar iweun du aimai dabileiban aba, ag kar wageun dudupal agal ze duanemen sul, ag izal ze han iau dumamen. Ag iz utilebiag, izan han izal wanim wag ginampet macanai. ¹⁷ Iz abiu izal salau naliu en izal wanim wag macanai, go iz Dubanou Ban nugau ze sesamorianem, iz kar wageun dudusul usalaimai, izal wanim wag macanem. ¹⁸ Dudu asiu ag em e ebuan igul sesamoraimai, agal salau en agal wanimag wag macanem. Iz han agal igul sesamoraimai, izal salau en izal wanim wag atai macanai.

¹⁹ Ag dabeleu naliu mui anem, bo, ag kar wageun dudutarebiag, agal ze awarina, du-

anem! ²⁰ Ag dudu ipal utarebiag, agen gusig ze awaraimai, goagal salau mabun imaranem. Goagen ag suban gumarabun gusig awaraimai, agal ecesab gaul wanemen. Dudu go agtal ig dudu naliu aimai, go dudu eg awaranem. Dudu go gusig mui, goagen agal sibenag pipou anemen sul. ²¹ Bisomagar pet, iguan han go igul eg go ebalagab guzenabun gusig tamacag, gonun, ig aipig nuaneu ta?

Bo, du tub gonugau salau meun en gonugau wanib wag maba iz han izal wanim wag macanai. Iz kar iweun du sul ze go mem. ²² Dudu go ag Hibru dudu ta? Iz han Hibru du. Ag Israel dudu ta? Iz han Israel du. Ag Abraham nugau ug ta? Iz han Abraham nugau ug. ²³ Dudu go ag Kristus nugau salau dudu ta? Iz ulis ze mem, go kar wageun dudu sul. Iz gonugau salau du pet. Iz salau go gusig pet maimai, dudu go zilacaremin. Dudu ipal agen iz umkoskos hiacaranemen zau oug heilanemen. Dudu agen iz ziwasiu pet iweimai, mu milanemen. Ag polumanemen dudu go guzenai ugarab tam. Ziwasiu iz noumabun sul anemin. ²⁴ Zuda dudu agen gil tutak ebu, ziwasiu 39 iz us gusig sil es salausul iwemen. Ag igul go guzenemen, gil beu beu ebu, ziwasiu tabkwai guzenilemen. ²⁵ Ziwasiu tub ebu, Rom malai dudu agen gil beu beu ebu, ainarai ziwasiu us gusig sil es salausul iwemen. Gil tub ebu, dudu asiupal agen aiwag sil iwena, noumamanemin. Iz aidanem ebu, tebil ziwasiu ainarai eg weun. Tebil tub eg wina, iz umaum tutak, amban tutak ibut ze ebu daremin. ²⁶ Ziwasiu iz salau mabun abu ebu aidanemin, i mab tam. Iz ze nug oilai zamoroi

eun. Dudu ipal agen dudu agal ecesab zob wabun abu ebu daimai, goagen iz iwabun anem. Izaltal zaiar Zuda agental iwabun anem. Emgasag ipal ebuan dudu agen han iwabun anem. Iz ban uzan uhu asiu wanemin. Du tamacag uzan em ula ebu uhu wanemin. Ibut ze mui oilai zamoroi aneun. Dudu ipal agen polumaimai, ig nait Kristen zau-nar aimai ze maimai, iwabun anem. ²⁷ Iz salau gusig atai macanemin. Umaum asiu, iz suban i ninanemin. Ziwas ipal ebu, iz we iweimai, ze useg iwaneun. Ziwas ipal ebu, izal salau maimai, iz ee i zanemin. Ut malalai ziwas ipal ebu, iz tibur galau tamacag ut iwaneun. ²⁸ Izal uhu go tutak tam, ziwas umkoskos iz Kristen duail el gumarabun dabeleu asiu pet wanemin, go uhu banou pet milaneu. ²⁹ Kristen du tub go gusig tamacag usalaba, iz han gusig tamacag pet usalanem. Du tub igul eg maba, iz gonugun dabeleimai, oiab eg waneu.

³⁰ Ag iz gaul du ailina, iz abu tub tamacag, gonun, izaseu izal wanim wag gaul macanai. Bo, ein igul nug iz gusig tamacag abai maraneu, iz go en oiab siksikai mui, izal wanim wag macanai. ³¹ Uwait nug go igual Dubanou Ban, Yesus nugau Memeg mui gonugau Uwait mui. Ig gonugau wanib wag umkoskos murab. Go abiu iz ze go polumarab tam. ³² Damaskus ban uzanan gumaraneun du go King-Aretas nugau piu dacaneu, go nug malai dudu ipal goagen iz gusig patilabun uzan abuog gumabun mareun. ³³ Bo, izal zaiar agen iz gom gau zo oug heilaimai, gilana wol abu heilina, nomin. Guzenina, iz go uzanan gumaraneun du nugau ebeg ebalagab teliai wanemin.

12

Wabil oug eiman sul darena, Uwait nug Pol ze asiu aureun.

¹ Ag iz gaul du aimai dabilanem, gonun, iz abu tub tamacag, izanag izal wanim koli wag mai. Ulapwag mabun igul gonug iz i isanilamau. Bo, iz guzenai awarai, Dubanou Ban nug wabil oug ecesab ipal wageimai dareun abai mileun. ² Iz du tub Kristus en ougab petak eun abe mem. Getal wai 14 mazicina, go Uwait nug Mesgai ziw as ainarai ebu imai sieun. Gonugau enib mui sieun ta, tam ta, iz i abiu. Uwait tutak go abiu. ³⁻⁴ Iz abiu du go gue Uwait nug gonugau uzan naliu Mesgai wag imai sieun. Gonugau enib mui sieun ta, tam ta, iz i abiu. Uwait tutak go abiu. Mesgai ebu go ze ipal ze memen doun. Du tub nug ze go eruneneg em ebuan ze eim aurabun iborain tam. Uwait nug ‘Du tub nug ze go koli duaillel ipal i awaran’ aimai aneun. ⁵ Iz guzeneneg du gonugau wanib wag mai, bo, izal wanim wag i mai. Bo, ein igul nug iz gusig tamacag abai maraneu iz go en oiab siksikai mui, izal wanim ulapwag mai.

⁶ Bo, izal wanim wag mabun aiban, iz kar iweun du sul i usalai, einen, iz petak ze mai. Bo, iz izal wanim wag i mai, einen, iz izal wanim wag memin, duaillel agen izal dabeleu sesamoraimai, izal wanim wag mamam. Bo, ag amegai izal ze abai maranem doiban, iz ein igul guzenanem uligaiban, go suban sisiai abe maiban, iz en suban dabilamamen.

Ece kulam sul nug Pol nugau enib bulianeu.

⁷ Bo, Uwait nug Mesgai wag ece naliu pet go wageimai dareun abai mileun go en iz izal wanim wag mai aimai, Uwait nug Satan io aurina, go nug ece tub kulam sul izal enim mu wabun dareu palauteun. Guzenina, iz siksikaimai, izal wanim wag mabun iborain tam. ⁸ Izal uhu go izal enim ebu zoi dareu go oi hiabun aimai iz ziwas ainarai Dubanou Ban gusig auremin. ⁹ Bo, Dubanou Ban nug iz koli guzenai aileun, “Izal oiab naliu eiman isanizai, go iboi. Na gusig tamacag darena, izal gusig nug na gusig mizaneu.” Guzenaimai, ein igul nug iz gusig tamacag abai maraneu iz go en izal wanim wag mai. Guzenemin, duail el agen Kristus nugau gusig go iz ibail dareu pimam. ¹⁰ Go igul en, iz gusig tamacag darem, duail el ipal agen izal wanim ebu ze eg macanem, iz uhu banou wanem, duail el ipal iz eg milanem, go uhu unum iz ebilab zuna, iz oiab eg i waneu, einen, iz Kristus nugau salau mai darem. Gonun, iz siksikem, einen, iz gusig tamacag darena, Uwait nugau gusig sil iz gusig milaneu.

Pol go Korin duail el isanarabun dabeleu asiu waneun.

¹¹ Iz kar ze mem. Bo, agtal iz ze go marabun asilemen. Ag iz igul naliu mai darem ze marabun iboin, bo, ag guzenab tam. Petak, iz wanim banou mui tam. Bo, polu ze oi aidanemen dudu go agen goagal wanimag wag banou macanem, goagal salau nug izal salau zilaurabun tam. ¹² Iz ag abai daimai, izan Yesus nugau ze oi aidanem du abai marabun igul beu beu macanemin. Iz ag abai daimai, gugeg beu beu mui, igul beu beu mui macanemin. Iz gusig tapai daimai, uhu asiu

oimai, Uwait nugau gusig abai marabun igul go guzenanemin. ¹³ Iz ein igul Kristen duaillel ipal ebalagab guzenanemin iz ag ebalagab han guzen-tal guzenanemin. Ze tub tutak go iz ag ebalagab guzenab tam. Iz ag ee milabun aimai awarab tam. Agal dabeleu iz ee milabun awarab tam go iz igul eg memin ta? Ag guzenai dabeleu mui, agen izal igul eg go zilagai milabun iboin ta?

¹⁴ Iz ulis koli ziwias ianai ainarai ebu alai uli-garabun dabilei darem. Agen iz isanilabun uhu i marai. Izan agagal ecesab milabun aimai i awarem. Agal oiagab iz milabun aimai awarem. Geleagar agen ecesab gotulaimai, memeagar i maranem. Memeagar agen petak ecesab gotu-laimai, goagal geleagar maranem. ¹⁵ Guzenai sul, izal ecesab unum dareu go ag marai. Izal dorop han ag isanarabun marai. Izal dabeleu izal oiab nug ag en noumanem banou usalaba, agal oiagab nug iz en noumamau go ginampet usalamau.

¹⁶ Igul go araog pet, izan uhu tub agal en-imag ebalagab mab tam. Bo, ag ula dudu ipal agen guzenai ze macanem, “Gonug polumigeimai, amecig pataimai, igual ecesab waneun.” Go petak tam. ¹⁷ Dudu ipal izan ag waiagab palautaremin, betemen agen polumaraimai, agal ecesab iz mil-abun omen ta? Tam, ag abiu dudu goagen agal ecesab wab tam. ¹⁸ Izan Taitas ag waiagab bitabun dabeleu gusig moromin, go ag waiagab beteun. Igual zaicig tub go Taitas dual palautaremin, ag waiagab betemenin. Taitas nug polumaraimai, agal ecesab ipal oun ta? Tam pet, go agal ecesab wab tam. Iz Taitas dual igual dabeleu tutak, ig igul tutak sesamoranemun.

¹⁹ Ag dabilanemen ig agau go dudu ipal agen igual wanimig ebu ze eg memen petak tam aimai, abai marabun sikut wai maremun ta? Ig go gonugun sikut wai marab tam. Ig Kristus dual pezai daimai, Uwait nugau ameg ebu ze go awarai darem. Ag igual zaiger pet. Ig ein igul guzenanem go agal oiagab petak emen gusig marabun guzenanem. ²⁰ Iz uminem, einen, iz ag waiagab alaimai, ag izal ze abai maremin i sesamoranemen piai. Ag guzenebi, iz alaimai, uhu maremin, agen iz oiab selai mui i peilamamen. Iz ag igul eg macanemen piabun utem. Ag ze eim alalamamen, agal zaiagar en oiagab eg umamen, ag aiag sisil amau, ag beu beu siutamamen, ag dudu ipal agal wanimag ebu ze maramamen, ag agzozou ze biabial kuai mai damamen, ag agal wanimag wag maimai, dudu ipal agal ze i dumamen, agen salau unum eg umamen. Iz alaimai, ag igul go guzenebi, piabun utem. ²¹ Iz ag waiagab alaimai, agal igul eg uligaimai, Uwait nugau ameg ebu aip numau. Duaillel asiu ag ula agen getal igul eg maimai, agal igul eg en koli agal oiagab kekulab tam uligaimai, oiab banban eg umau. Ag igul eg pet macanemen, ag wal igul macanemen, agal oiagab igul eg beu beu guzenabun asanemen. Ag igul go guzenanemen en agal oiagab koli kekulab tam, iz igul go uligaimai, aip nuba, oiab eg umau. Gonun, iz ag waiagab alabun uminem.

13

Korin duaillel agagal oiagab Yesus en petak emen go suban gumamam.

¹ Iz ulis koli ag waiagab ziwas ianai ainarai ebu alamanem. Ag suban dabilan. Uwait nugau Ze guzenai aneun,

“Du aliag ta, ainarai ta, agen agal ze sisiaraimai, agal ze petak ta, tam ta awaramamen.” *Lo 19:15*

² Iz koli ag waiagab ziwas ianai aliag ebu beteimai, dudu ipal ag igul eg memen gusig ze awaremin. Iz ulis ag abai dab tam, gusig ze go koli awarem. Iz koli ag waiagab beteimai, ze iau i awarai. Iz dudu go igul eg mai darem uhu marai. ³ Agen iz Kristus nug ze ailina, maranem go petak aba abiu mabun guzenai. Gonun, ag abe mamamen Kristus go agal igul kasurabun, iau i tugui ai maraneu, go gusig mui tugui ai maraneu. ⁴ A gegeulanau go ebu noumabun asai memen ziwas ebu, go petak, go gusig tamacag dareun. Bo, ulis go Uwait nugau gusig ebu awau dareu. Igul go sul, ig em ebuan dudu gonugau salau maimai, gusig tamacag darem. Bo, ig go dual awau daimai, Uwait nugau gusig mui ag abai salau mamam.

⁵ Ag agal oiagab Yesus en petak emen ta agtal agal igul suban sisiaran. Ag agal oiagab go en petak emen, ag abiu Yesus Kristus go ag abai dareu. Bo, ag agal oiagab go en petak ab tam ag abiu go ag abai i dareu. ⁶ Iz dabeleu gusig om, ag igual salau sisiaimai, agen ig Kristus nug gonugau salau mabun tapai migeun abe mamamen. ⁷ Ig Uwait auremun, ag isanaraba, ag igul eg ipal i mamamen. Ag igul naliu maimai, iguan ag Uwait nugau igul suban abai maremun abe mamamen. Bo, ig duail el igual salau naliu abe mabun Uwait aurab tam. Duail el goagal dabeleu igual salau eg

memun amam, go iboi, bo, iguan ag igul naliu mai dabun Uwait auranem. ⁸ Ig Uwait nugau petak ze tonoi mabun igul tub mabun iborain tam. Bo, ig duail el ipal gonugau petak ze tutak sesamorabun isanaranem. ⁹ Agal oiagab petak emen gusig tapai dabi, uzaneim an duail el ipal agal dabeleu ig gusig tamacag amam, go iboi, ig siksikamam. Ig Uwait auremun, ag gusig tapai daimai, duail el tuguianau pet usalamamen. ¹⁰ Iz tubaiman daimai, ag go gonugun ze e sikut wai marem. Ag agal igul eg uteimai, suban dabi, iz koli ag waiagab beteimai, izal gusig go Dubanou Ban nug mileun eim ag koli kasarabun i awarai. Dubanou Ban nug iz gusig go ag isanarabun mileun. Ag eg marabun gusig go milab tam.

¹¹ O zaiar, iz izal ze pocabun ag ‘Kero’ ze awarem. Ag duail el tuguianau usalabun salau gusig macan. Ag izal ze doimai, agal dabeleu tutak maimai, oiagab selai mui dacan. Guzenebi, Uwait nug gonugau ougab nug ag en noumaneu, go oiagab iau dabun gusig maraneu, go ag abai damau.

¹² Ag agzozou oiagab nug noumabun abai marabun ebeag pata pataran. ¹³ Duail el agal oiagab Yesus en petak emen ig ibaig darem unum, agen han ag ‘Kero’ ze awarem.

¹⁴ Igual Dubanou Ban, Yesus Kristus nug gonugau ougab naliu eiman ag isanaramau. Uwait nug han ag en ougab noumamau. Ah Wes nug mui agzozou oiagab tutak mui dabun gusig maramau.

Uwait nugau Ze Naliu
The New Testament in the Kein Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kein long Niugini

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kein

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

7c8d8e69-f9a1-5ddf-9698-e3ef19204c55